Lietas Nr. C29557716
Lietas arhīva Nr. C-0566-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā 2017.gada 20.jūnijā

Rēzeknes tiesas tiesnese Inta Marnauza izskatīja rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "PlusPlus Baltic Re", reģ.Nr. 40103739704, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods personas kods, un /pers. C/, personas kods personas kods, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 31.maijā sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "PlusPlus Baltic Re" (turpmāk – prasītāja) iesniedza Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk – atbildētāji) par naudas piedziņu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 32.[1]pantu, civillieta ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones rezolūciju nodota izskatīšanai Rēzeknes tiesai un lieta pieņemta tiesneses tiesvedībā, par ko pusēm paziņots.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 17.07.2007. starp atbildētāju /pers. B/ un AS „GE ??n??" tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 1210157911, atbilstoši kuram AS "GE ??n??" piešķīra atbildētājam 4166.67 LVL (5928.64 *euro*) apmērā. Aizdevuma līgumā noteikto saistību nodrošināšanai 17.07.2007. starp atbildētāju /pers. B/ un AS "GE ??n??" tika noslēgts Komercķīlas līgums Nr., saskaņā ar kuru atbildētājs no Aizdevuma līguma izrietošo saistību pilnīgas izpildes nodrošināšanai ieķīlāja automašīnu VW TL nosaukums/, šasijas nr./šasijas numurs/, 1998. izlaiduma gads.

17.07.2007. saistību pastiprināšanai starp AS "GE Money" un /pers. C/ noslēgts Galvojuma līgums Nr. GA1210157911. Galvojuma līgums nosaka, ka galvinieks atbild par klienta saistību pret prasītāju, kas izriet no Aizdevuma līguma pilnā galvenā parāda, tā blakus prasījumu, klienta vainas vai nokavējuma dēļ nodarīto zaudējumu un tiesas izdevumu apmērā. Galvinieks neatsaucami uzņemas atbildēt kā pats parādnieks par klienta parādu, kas varētu rasties no Aizdevuma līguma galvojuma summas apmērā.

2013.gada 5.jūnijā starp AS „GE ??n??" un Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, noslēgts cesijas līgums. AS „GE ??n??" cedēja PlusPlus Baltic OU filiālei un PlusPlus Baltic OU filiāle pieņēma no Aizdevuma līguma izrietošas prasījumu tiesības.

Aizdevuma līguma 6.3 punkts paredz, ka par aizdevuma līgumā noteikto maksājumu termiņa neievērošanu tiek aprēķināts līgumsods 10% (desmit procenti) apmērā no ikmēneša maksājuma neatmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

2015.gada 2.aprīlī Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā noslēdza Cesijas līgumu ar SIA "PlusPlus Baltic Re", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, saskaņā ar kuru prasījuma tiesības tika nodotas SIA "PlusPlus Baltic Re".

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, ir aprēķinājusi līguma nokavējuma procentus (6 procenti gadā), par laika periodu no līguma beigu termiņa 15.07.2013. līdz prasības sagatavošanai 15.05.2016., kopā - 34 mēneši no neatmaksātās pamatsummas 1266.23 *euro*. Nokavējuma procenti ir 215.26 *euro*.

Atbildētājs kopš 2013.gada 5.jūnija, kad tika noslēgts cesijas līgums, nav interesējies par savām parāda saistībām un uz sūtītajām vēstulēm nav sniedzis atbildes vai iebildumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta pirmo un otro daļu, 1753., 1756., 1764., 1811., 1828., 1934. un 1943.pantu.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājai nesamaksāto aizdevuma pamatsummu 1266.23 *euro*, līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu 22.44 *euro*, likumiskos procentus 215.26 *euro*, līgumsodu 63.67 *euro*, samaksāto valsts nodevu 235.14 *euro*, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7.83 *euro* apmērā, kopā 1810.57 *euro.* Piedzīt no galvotājas /pers. C/ prasītājas labā tajā gadījumā, ja piedziņa daļēji vai pilnīgi nebūs iespējama no galvenā parādnieka /pers. B/. Lūdza noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kopējās neatmaksātās parāda summas no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasītāja nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016.gada 11.augustā atbildētājiem uz deklarēto dzīvesvietu ierakstītā vēstulē tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, uzliekot par pienākumu 30 dienu laikā iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumu (lietas 50.lapa).

Vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[22]panta pirmajai daļai tika izskaidrotas procesuālās tiesības.

2016.gada 28.novembrī puses informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 60.lapa).

Ar tiesneses 2016.gada 28.novembra rezolūciju lietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2017.gada 20.jūnijā, par ko pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu savlaicīgi paziņots (lietas 60.lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Tiesa noskaidroja, ka 2007.gada 17.jūlijā AS „Ge Money" un atbildētājs /pers. B/ noslēdza aizdevuma līgumu Nr.1210157911. Saskaņā ar tajā norādīto 72 mēnešu laikā, t.i., līdz 2013.gada 15.jūlijam, atbildētājam bija jāveic aizdevuma pamatsummas LVL 4166.67 (LVL 4000 pamatsumma + LVL 166.67 komisijas maksa) un aizdevuma lietošanas procentu LVL 2275.00 atmaksa. Saskaņā ar aizdevuma līguma pielikumu – maksājumu grafiku - ikmēneša maksājums bija LVL 89.47 (lietas 11.-15.lapa).

Iepriekš minēto līgumu ir parakstījušas abas puses, tas atbilst Civillikuma 1511., 1934.pantam, proti, ka līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību. Savukārt ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbildētājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu to nav apstrīdējis (lietas 11.-15.lapa).

Ar lietā esošo maksājuma uzdevumu apstiprinās, ka aizdevēja saistības ir izpildītas, pārskaitot līgumā minēto summu atbildētāja kontā (lietas 48.lapa).

Turklāt 2007.gada 17.jūlijā AS „Ge Money" un atbildētājs /pers. B/ noslēdza komercķīlas līgumu Nr.1210157911 nolūkā nodrošināt no aizdevuma līguma izrietošās saistības, ieķīlājot transportlīdzekli VW TL nosaukums/ (lietas 16.-19.lapa).

2007.gada 17.jūlijā atbildētāja /pers. C/ uzņēmās atbildēt par /pers. B/ saistībām, kas izriet no aizdevuma līguma Nr.1210157911, kā par galveno parādu tā arī par blakus prasījumiem, kā pats parādnieks (lietas 20.lapa). Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Tādējādi tiesa secina, ka prasītāja pamatoti lūdz, piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā no atbildētāja, piedziņu vērst pret galvotāju.

2013.gada 5.jūnijā starp AS „GE Money Bank" un Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāli Latvijā tika noslēgts cesijas līgums, ar kuru AS „GE Money" cedēja PlusPlus Baltic OU filiālei un PlusPlus Baltic OU filiāle pieņēma prasījumus, kas radušies cedenta veiktās komercdarbības rezultātā, saskaņā ar līguma pielikumu Nr.1 (lietas 21., 29.lapa). Savukārt 2015.gada 2.aprīlī Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā kā cedents

noslēdza Cesijas līgumu ar SIA "PlusPlus Baltic Re" kā cesionāru, saskaņā ar kuru prasījuma

tiesības pret atbildētājiem tika nodotas SIA "PlusPlus Baltic Re", t.i. prasītājai (lietas 28.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, un saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina ir redzams, ka atbildētāja neizpildītās saistības uz cesijas līguma noslēgšanas brīdi bija: pamatparāda summa 1266.23 *euro*, procenti par aizdevuma lietošanu 22.44 *euro* un līgumsods 63.67 *euro* (lietas 47.lapa).

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, (…). Savukārt Civillikuma 1832.pants paredz, ka izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. un 1811.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu. Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs nav apstrīdējis savu samaksas pienākumu pret prasītāju, parāda summu un tā aprēķinu, nav cēlis nekādus iebildumus pret prasību, kā arī neuzskatīja par savu pienākumu sniegt paskaidrojumus tiesai. Līdz ar ko, tiesa uzskata par pierādītu, ka atbildētāja no aizdevuma līguma izrietošās parādsaistības jeb parāda pamatsumma ir 1266.23 *euro.*

Prasītāja lūdz piedzīt ar cesijas līgumu pārņemtos un neatmaksātos aizdevuma lietošanas procentus 22.44 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. Saskaņā ar līguma nosacījumiem un maksājuma grafikā norādīto, atbildētājam bija pienākums par aizdevuma lietošanu maksāt procentus (lietas 11., 15.lapa). Līdz ar to no atbildētāja piedzenami ar cesijas līgumu pārņemtie pielīgtie pilnā apmērā nenomaksātie aizdevuma lietošanas procenti 22.44 *euro* apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt ar cesijas līgumu pārņemto līgumsodu par saistību savlaicīgu neizpildi 63.67 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tiesa konstatē, ka aizdevuma līguma 6.3.punkts nosaka aizņēmēja pienākumu maksāt līgumsodu sakarā ar saistību savlaicīgu nepildīšanu. Līdz ar ko ir pamatots prasītājas lūgums par līgumsoda piedziņu 63.67 *euro* apmērā, kas ir samērīgs un sastāda aptuveni 5% no parāda pamatsummas.

Prasītāja aprēķināja un lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentu par laika periodu no līguma beigu termiņa - 2013.gada 15.jūlija līdz prasības sagatavošanai – 2016.gada 15.maijam 215.26 *euro* apmērā.

Civillikuma 1759. un 1765.pants nosaka, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa uzskata, ka ir pamats likumisko procentu piedziņai 215.26 *euro* apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2013.gada 15.jūlija līdz 2016.gada 15.maijam.

Prasītāja lūdz tiesu noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā sākot ar 31.05.2016.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016 ir norādījis, ka stājoties spēkā nolēmumam par naudas summas piedziņu, par piedziņas juridisko pamatu kļūst spriedums, kura labprātīga nepildīšana rada nokavējumu Civillikuma 1759.panta izpratnē. Savukārt nokavējums dod pamatu likumisko procentu maksāšanai. To pamato apstāklis, ka sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa. Valstij ir pienākums nodrošināt likumīgā spēkā stājušos spriedumu izpildi. Minētā pienākuma izpilde, kas ir valsts uzdevums publisko tiesību jomā, tiek panākta ar dažādiem tiesību instrumentiem, institūtiem un mehānismiem. Ievērojot minēto, apstāklis, ka likumdevējs pieļāvis civilprocesā publiskām tiesībām raksturīgo regulējumu, varētu norādīt uz to, ka šajā gadījumā tiesības uz likumiskiem procentiem ir vērstas uz sprieduma izpildes stimulēšanu, t.i., ka minētās tiesības ir sasaistē ar nokavējumiem, kas var rasties sprieduma izpildes procesā.

Arī juridiskajā literatūra atzīts, ka likumiskie procenti līdz tiesas sprieduma izpildei pēc satura ir cita veida prasījums, tas vairs nav prasījums par uzturlīdzekļa maksāšanas, kredīta neatdošanas, preču vai pakalpojumu samaksas kavējuma sekām, bet gan prasījums sakarā ar tiesas sprieduma izpildīšanas kavējumu, tātad nepakļaušanos kompetentās tiesu institūcijas spriedumam, kura izraisījusi nepieciešamību vērsties pie tiesu izpildītāja ar pieteikumu par piespiedu izpildi (*sk. Torgāns K. Likumisko procentu aprēķināšana. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73.zinātniskās konferences rakstu krājums, 2015).*

Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta, Civillikuma 1759.panta nosacījumiem un Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteiktajām par likumisko procentu apmēru 6% (seši procenti no simta gadā), ar spriedumu ir nosakāmas prasītājas tiesības par laiku no sprieduma stāšanas likumīgā spēkā un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas un līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās pamatparāda summas. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādejādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs neatmaksātā galvenā parāda apmēru.

Prasītājas prasījums noteikt tai tiesības saņemt likumiskos procentus (6% gadā) par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas nav pamatots, jo prasītājai ir procesuālās tiesības par visu nokavējuma laiku uz sprieduma sastādīšanas dienu pašai aprēķināt atbildētājam likumiskos nokavējuma procentus un pieteikt atbilstošu prasījumu izlemšanai tiesā uz izskatīšanas dienu, taču prasītāja nav izmantojusi savas tiesības.

Līdzīgu atziņu ir paudis arī *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016,* norādot, ka ar saistības pārkāpumu saistītie likumiskie procenti pieprasāmi, prasītājam izvirzot attiecīgu prasījumu pirmās instances tiesā.

Līdz ar to, nav pamata noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus (6% gadā) par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar lietas materiāliem pievienotajiem maksājuma uzdevumiem apstiprinās, ka prasītāja konkrētajā lietā nomaksāja valsts nodevu 235.14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7.83 *euro* apmērā (lietas 8.-10.lapa).

Tā kā prasība tiek apmierināta pilnā apmērā, tiesa secina, ka prasītājas labā piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam /pers. B/ nosakāms piecu dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumā norādīto, nolēmumā norādītās summas latos nolēmumā norādītas arī *euro*, konvertējot tās saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu (1*euro*=0,702804 lati).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 191., 192., 193., 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods personas kods, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā, piedzīt no /pers. C/, personas kods personas kods, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "PlusPlus Baltic Re", reģ. Nr. 40103739704,

pamatparādu 1266.23 *euro* apmērā,

līgumiskos aizdevuma lietošanas procentus 22.44 *euro* apmērā,

līgumsodu 63.67 *euro* apmērā,

likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 15.jūlija līdz 2016.gada 15.maijam 215.26 *euro* apmērā, kā arī valsts nodevu 235.14 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7.83 *euro* apmērā, pavisam kopā 1810.57 *euro* (viens tūkstotis astoņi simti desmit *euro* 57 centi), samaksu veicot kontā Nr.LV07HABA0551037623572.

Atzīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "PlusPlus Baltic Re" tiesības saņemt likumiskos procentus - 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatparāda summas (1266.23 *euro*) līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikumā noteikto procentu pieauguma aprobežojumu.

Noteikt atbildētājam /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei piecas dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas dienas - 2017.gada 20.jūnija var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā Ludzā.

Tiesnese I.Marnauza